
SPORT ALMANAK 2013
NOC*NSF Sportdeelname Index
en
Achmea Sport Index ≤18

1

Publicatienummer: NOC*NSF 766

We winnen veel met sport

Sport Almanak 2013 / 6 maart 2014 / NOC*NSF 766, Kees Sijbesma & Richard Kaper

Inhoudsopgave

	Blz.	
Inleiding	3	
Samenvatting en hoofdconclusies Sportdeelname 2013	5	
NOC*NSF Sportdeelname Index	6	
Wekelijkse sportdeelname	7	
Fitness is de meest populaire sport	8	
Achmea Sport Index ≤18	9	
Verdiepende maandrapportages	11	
Onderzoek verantwoording	12	
Meer informatie	13	
Bijlagen		
A. De maandvragen		
- Schaatsen op natuurijs	14	
- Ziekteverzuim en doktersbezoek in relatie tot sportdeelname	15	
- Geweld en agressie in de sport	16	
- Nationale Sportweek 2013	17	
- Reisafstand tot de sportaccommodatie	18	
- Bekendheid en evaluatie EYOF 2013	19	
- Sport en Gezin	21	
- De 'open club'	22	
- Sport- en leesgedrag	23	
- Wensen en behoeften van huidige en potentiële hardlopers	24	
- Sportieve voornemens voor 2014	25	
B. De Index berekening en berekening	26	
C. De 2013 resultaten in detail		

1. Inleiding

Aanleiding

Wij dromen van een Nederland waarin iedereen geniet van sport. Want sport is passie, sport verbreedert, sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect.

Ons doel is te zorgen dat echt iedereen doet aan, geniet van, en wint door sport. Dat is de reden dat de sportbonden en NOC*NSF met de Sportagenda 2016 streven naar het verhogen van de sportparticipatie. De ambitie is om meer mensen, vaker en actiever te laten sporten over een langere periode in hun leven. Deze ambitie is vertaald naar de volgende streefcijfers voor 2016:

1. Meer mensen sporten

- 75 procent van de bevolking sport 'af en toe', minimaal 12x per jaar / 1x per maand (nu 65 procent).

2. Mensen sporten vaker

- 60 procent van de bevolking sport 'regelmatig' minimaal 40x per jaar / 1x per week (nu 50 procent).

3. Mensen worden actiever

- 70 procent van de bevolking voldoet aan de combinorm (nu 60 procent).
- Het aantal sporters dat deelneemt aan competities en wedstrijden stijgt met 10 procent.

4. Mensen sporten gedurende een langere periode in hun leven

- 35 procent van de bevolking is lid van een sportvereniging of andere sportaanbieder (nu 29 procent).

De sport wil de huidige sporters behouden en circa 1,5 miljoen nieuwe, potentiële sporters te boeien en te binden. Om de Sportagenda doelstellingen te monitoren voert marktonderzoeksbureau GfK Intomart in opdracht van de sportbonden en NOC*NSF maandelijks een onderzoek uit om de sportdeelname van Nederlanders in kaart te brengen. Tot nu toe werd naast de jaarlijkse ledenrapportages, eens in de 4 jaar de sportdeelname in Nederland gemeten, de Sportersmonitor¹.

Om de behoeften van de (potentiële) sporter nog beter te snappen en om het effect van het sportbeleid te monitoren was meer inzicht nodig. Vandaar dat NOC*NSF, in aanvulling op alle lager frequente onderzoeken naar sportdeelname, vanaf januari 2013 gestart is met de maandelijks meting.

Achtergrond maandmeting

De maandmeting is een maandelijks panelonderzoek uitgevoerd door GfK Intomart. Via een panel van n=3.000, representatief NL 5-80 jaar, wordt kwantitatief de sportdeelname in Nederland gemeten. Uitgangspunt hierbij is de 'Richtlijn voor sportdeelname onderzoek (RSO)'². Daarnaast wordt naar de mening van de Nederlander gevraagd over een aantal actuele sportthema's. Denk hierbij aan topsportevenementen in Nederland, onderwerpen rondom Veilig Sportklimaat, Open Club, sportpromotie activiteiten (bijvoorbeeld Nationale Sportweek en Olympic Moves),

¹ Meest actuele versie, Sportersmonitor 2012, 'Wie is de sporter?', NOC*NSf 2013, publicatienummer 758

² De Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) is een gestandaardiseerde vragenlijst om sportdeelname van grote bevolkingsgroepen in kaart te brengen. Het instrument is in de jaren negentig, in opdracht van het ministerie van VWS, ontwikkeld. De richtlijn wordt beheerd en onderhouden door het Mulier Instituut..

sporteducatie, onderzoek van innovatieve ideeën, gerichte onderzoeksvragen van sportbonden en landelijk, provinciale en gemeentelijke verkiezingen.

De kwantitatieve resultaten worden in absolute en procentuele waardes weergegeven en geanalyseerd. Aanvullend op deze waardes is de NOC*NSF Sportdeelname Index opgezet. In lijn met andere sector indices (o.a. AEX Index) is de NOC*NSF Sportdeelname Index een gewogen verzameling van de meest relevante indicatoren voor sportdeelname: sportfrequentie, combinorm, sociale omgeving, mate van binding. De exacte bepaling van de NOC*NSF Sportdeelname Index staat uitgewerkt in bijlage B.

Aanvullend wordt ook maandelijks de Achmea Sport Index ≤ 18 berekend. Via deze index krijg je een beeld hoeveel schoolgaande kinderen gemiddeld bewegen. Als partner van NOC*NSF steunt Achmea initiatieven om schoolgaande kinderen in aanraking te brengen met sport en beweging, zoals bijvoorbeeld Olympic Moves. Dit draagt bij aan onze ambitie om meer mensen vaker te laten genieten van sport. De berekening van de Achmea Sport Index ≤ 18 is gelijk aan de NOC*NSF Sportdeelname Index, toegepast op jongeren tot en met 18 jaar..

Doel Sport Almanak 2013

Het doel van deze Sport Almanak is om alle gegevens en resultaten uit de maandmetingen van 2013 te bundelen en daarmee te ontsluiten.

De onderzoeksresultaten worden door de sportbonden en NOC*NSF op deze manier vrijgegeven aan de sportsector. Een ieder is vrij om de gegevens te gebruiken als op een juiste manier gerefereerd wordt aan publicatienummer en titel. Wij hopen dat uiteindelijk hierdoor meer Nederlanders gaan genieten van sport.

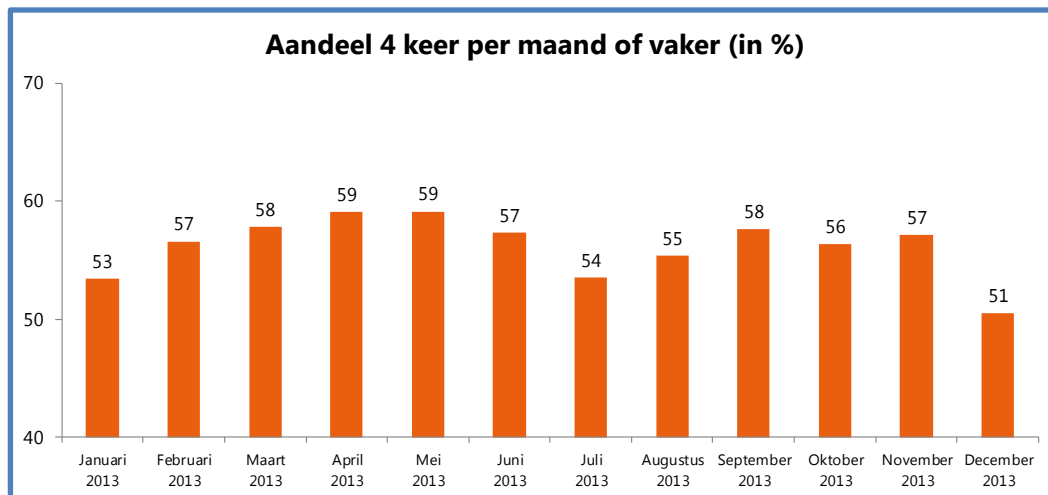
Opbouw van de Sport Almanak 2013

Naast een korte samenvatting van de hoofdresultaten van 2013 (hoofdstuk 2) bevat de Almanak een gedocumenteerd overzicht van de Sportdeelname over 2013 (hoofdstuk 3 t/m 5). Vanaf hoofdstuk 6 staan de resultaten vermeld van de maandelijks verdiepende maandvraag.

2. Samenvatting en hoofdconclusies Sportdeelname 2013

De maandelijkse meting van de sportdeelname voor de NOC*NSF Sportdeelname Index heeft nu precies een jaar gelopen. In deze almanak zijn alle resultaten over 2013 gebundeld. De hoofdconclusies zijn:

- De NOC*NSF Sportdeelname Index heeft gefluctueerd van **70** in januari naar een top van **126** in mei naar het laagste punt van **49** in december 2013. De berekening van de NOC*NSF Sportdeelname Index staat uitgewerkt in Bijlage B.
- Het aandeel Nederlanders dat minimaal 1x per week sport fluctueert sterk door het jaar heen. April en mei zijn de 'sportiefste' maanden met 59%, december en de zomermaanden het dieptepunt met resp. 51% en 53%. De schommelingen correleren sterk met het standaard sportseizoen van onder meer de dominante teamporten zoals voetbal. Met name de doelgroep jeugd kent de sterkste schommelingen.
- De grootste sportdeelname was in april binnen de doelgroep 5-11 jaar. 88% van deze doelgroep heeft in die maand minimaal 1x per week gesport.
- De top3 van sporten was over 2013 elke maand hetzelfde. Dit zijn fitness (16%), wandelen (12%) en zwemmen (11%).
- Van de Nederlandse bevolking in de leeftijd van 15-80 jaar geeft 72% aan van plan te zijn te gaan of te blijven sporten in 2014. Dit komt overeen met ruim 9,2 miljoen personen. Dat zijn er zo'n 900.000 meer dan het aantal dat aangeeft in 2013 te hebben gesport. Dat percentage staat op 65%.

Grafiek 1: Het aandeel Nederlanders dat minimaal 1x per week sport

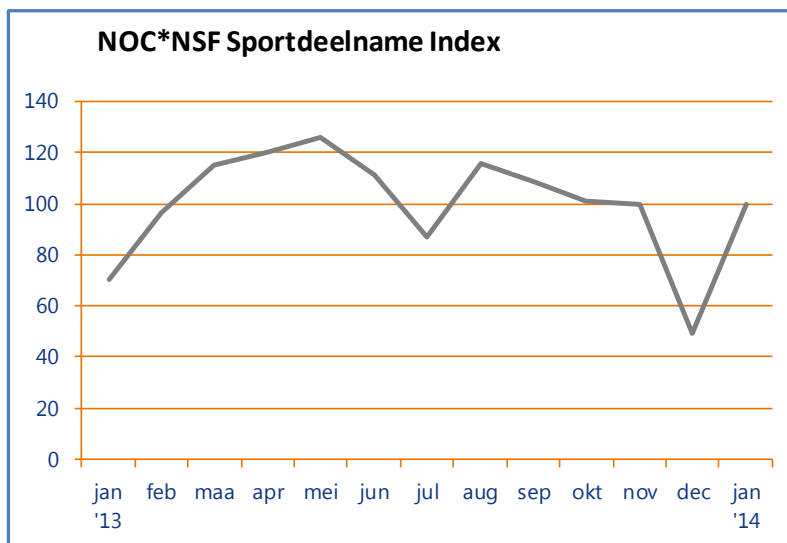
3. NOC*NSF Sportdeelname Index 2013

NOC*NSF Sportdeelname Index is een geïndiceerd en samengesteld getal waarmee de omvang van de sportdeelname in Nederland wordt weergegeven. De basis van 100 komt overeen met het gemiddelde over 2013, het eerste jaar van de Sportagenda 2016. De gewenste structurele stijging van de NOC*NSF Sportdeelname Index over de komende jaren is de getalsmatige weergave van de ambitie om meer mensen, vaker en actiever te laten sporten over een langere periode in hun leven.

De NOC*NSF Sportdeelname Index is een gewogen en geïndiceerde combinatie van de volgende metingen:

- A. % Nederlanders die $\geq 1x$ per maand sporten
- B. % Nederlanders die $\geq 4x$ per maand sporten
- C. % Nederlanders die voldoet aan combinorm
- D. % Nederlanders die sport bij een sportaanbieder (*vereniging en / of commerciële sportschool)
- E. % Nederlanders via club of bond is aangesloten bij NOCNSF (KISS)
- F. Het gemiddeld aantal keer dat de sporters gesport hebben

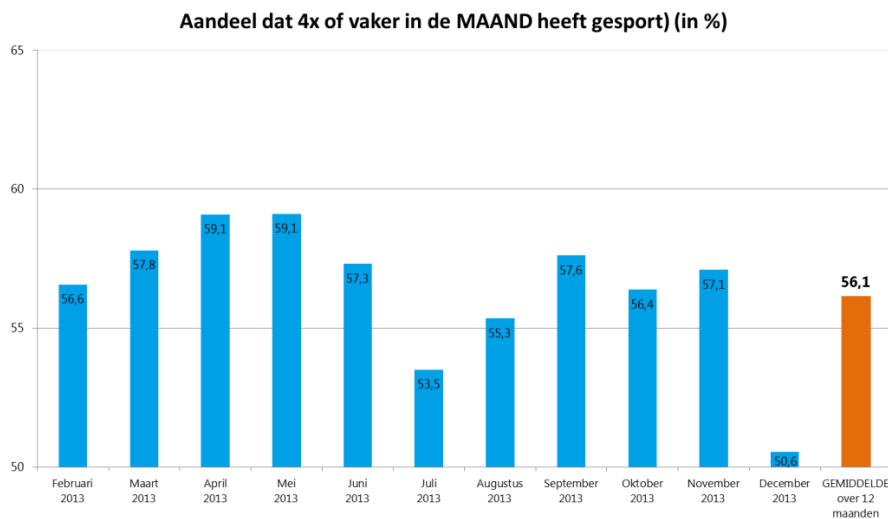
De NOC*NSF Sportdeelname Index heeft gefluctueerd van **70** in januari naar een top van **126** in mei naar het laagste punt van **49** in december 2013. De exacte berekening van de NOC*NSF Sportdeelname Index staat uitgewerkt in Bijlage B.

Grafiek 2: NOC*NSF Sportdeelname Index over 2013

4. Regelmatige sporters in 2013

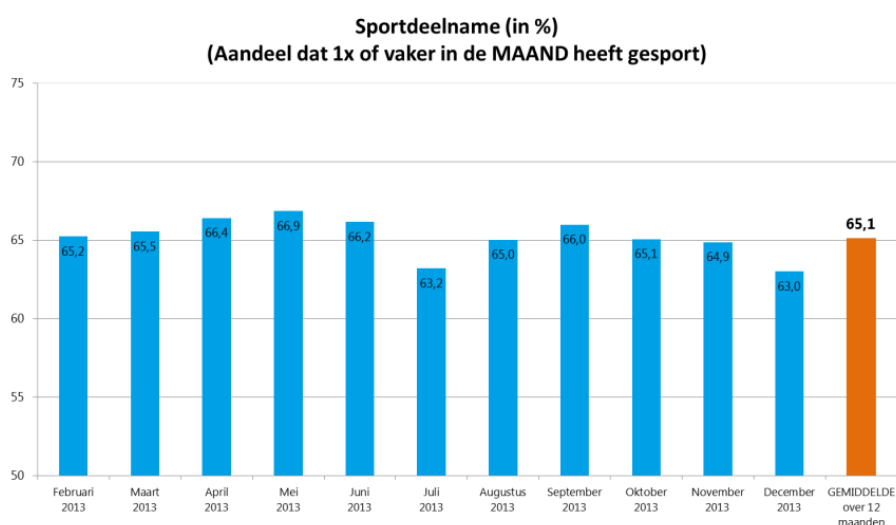
56% van de Nederlanders sport regelmatig (4x of vaker per maand). Het aandeel Nederlanders dat wekelijks sport fluctueert sterk door het jaar heen.

Grafiek 3: Wekelijkse sportdeelname Nederlandse bevolking (5 t/m 80 jaar) in 2013 (weergegeven in %)

April en mei zijn de 'sportiefste' maanden met 59%, december en de zomermaanden het dieptepunt met resp. 51% en 53%. De schommelingen correleren sterk met het standaard sportseizoen van onder meer de dominante teamsporten zoals voetbal. Met name de groep schoolgaande kinderen kent de sterkste schommelingen. De grootste sportdeelname was in april binnen de doelgroep 5-11 jaar. 88% van deze doelgroep heeft in die maand minimaal 1x per week gesport.

Circa 2 van de 3 Nederlanders (65%) heeft in 2013 op maandelijkse basis af en toe gesport (minimaal 1x per maand). In de 'drukke feestmaand' december zijn het daarnaast vooral vrouwen die niet aan sporten toekomen.

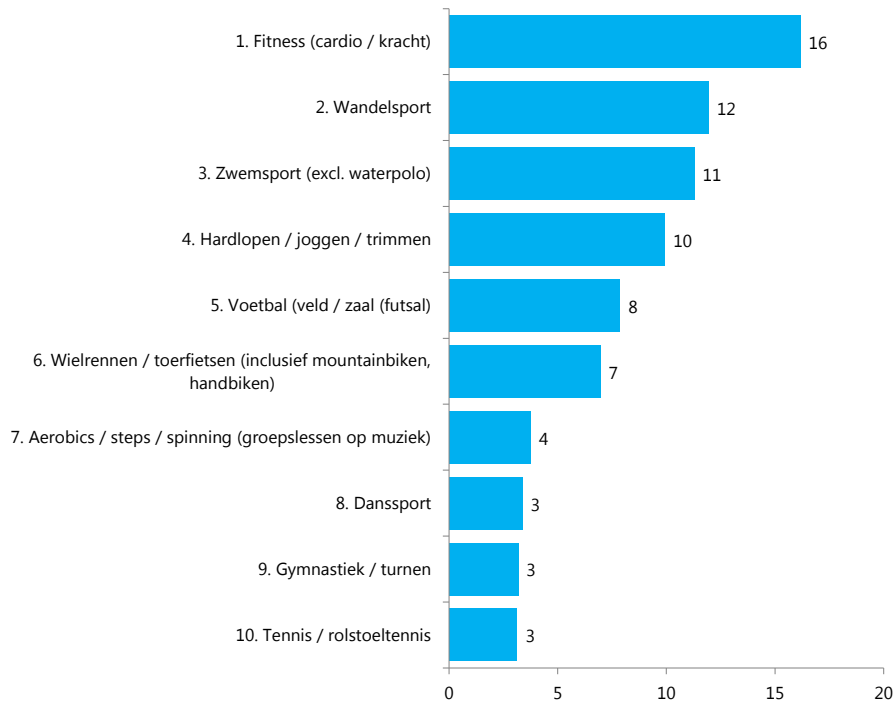

Grafiek 4: 1x per maand sportdeelname Nederlandse bevolking (5 t/m 80 jaar) in 2013

Doelgroepen die vaker minimaal één keer per maand sporten zijn 5-11 jarigen (86% sport 1x of vaker per maand), 12 t/m 23 jarigen (78%), mannen (68%) en hoger opgeleiden (74%).

4. Fitness is de meest populaire sport

De maandelijkse meting naar sportdeelname vraagt de Nederlander ook welke sporten er iedere maand beoefend zijn. Fitness is gedurende de 12 maanden van 2013 de meest beoefende sport. Deze sport heeft ook het minst last van seizoensinvloeden.

Grafiek 5: Top 10 sporten in 2013 op basis van gemiddelde van de 12 maanden (weergegeven in %) Basis: Nederlandse bevolking van 5 t/m 80 jaar.

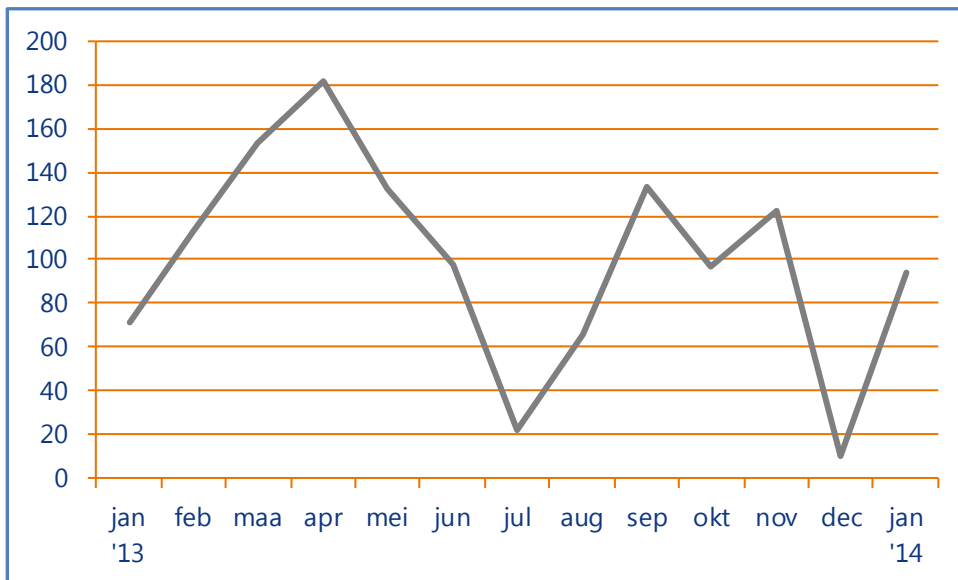

5. Achmea Sport Index <18

Onderdeel van de meting is de Achmea Sport Index ≤ 18 . Via dit deel van de index krijg je een beeld hoe vaak schoolgaande kinderen gemiddeld bewegen. De berekening van de Achmea Sport Index ≤ 18 is gelijk aan de NOC*NSF Sportdeelname Index, toegepast op jongeren tot en met 18 jaar.

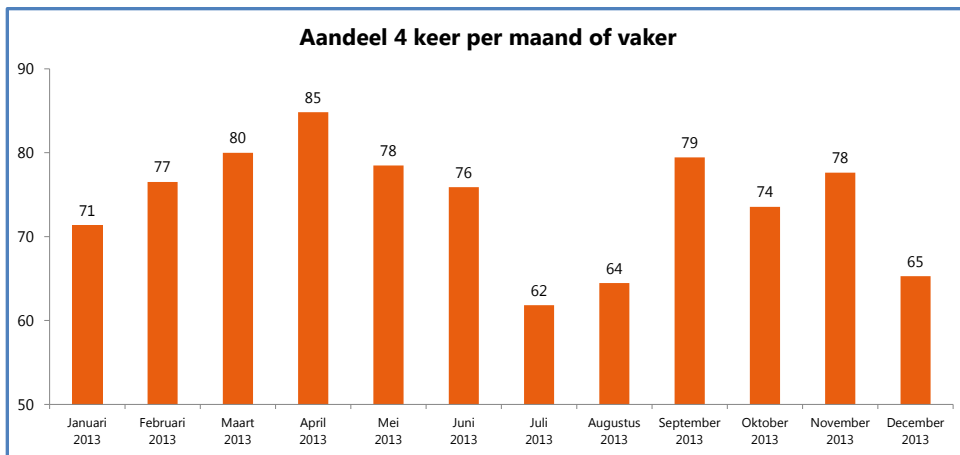
Als partner van NOC *NSF steunt Achmea initiatieven om schoolgaande kinderen in aanraking te brengen met sport en bewegen. Om zo te stimuleren dat kinderen meer gaan bewegen. Achmea steunt hierom specifieke programma's voor deze groep. Bijvoorbeeld Olympic Moves waarmee middelbare scholieren worden gestimuleerd om te sporten. Dit draagt bij aan onze ambitie om meer mensen vaker te laten genieten van sport.

De Achmea Sport Index ≤ 18 heeft fluctueerde van **71** in januari naar een top van **182** in mei naar het laagste punt van **11** in december 2013. De schommelingen bij de Nederlandse jongeren zijn extremer dan de gemiddelde Nederlander. De zomer, vakantie, zomerstop, kerst en winterstop hebben duidelijk hun effect op het sportgedrag.

*Grafiek 6: Achmea Sport Index ≤ 18
Basis: Nederlandse bevolking van ≤ 18 jaar.*

75% van de Nederlandse jongeren ≤18 sport wekelijks (het gemiddelde in Nederland is 56%). In april was de sportdeelname binnen deze doelgroep zelfs 85%.

Grafiek 7: Wekelijkse sportdeelname schoolgaande kinderen

Basis: Nederlandse bevolking van ≤18 jaar.

6. Verdiepende maandrapportages

De vragenlijst van de NOC*NSF Sportdeelname Index bestaat uit een set met vaste vragen, gebaseerd op de Richtlijnen Sport Onderzoek (RSO). Naast dit continue deel zijn er iedere maand ook een aantal variabele vragen die ingaan op actuele en/of interessante sport gerelateerde onderwerpen. In 2013 hebben we de Nederlander zijn of haar mening gevraagd over de toen actuele thema's:

- Januari 2013 : Schaatsen op natuurijs
- Februari 2013 : Ziekteverzuim en doktersbezoek in relatie tot sportdeelname
- Maart 2013 : Geweld en agressie in de sport
- April 2013 : Nationale Sportweek 2013
- Mei 2013 : Reisafstand tot de sportaccommodatie
- Juni 2013 : Bekendheid EYOF 2013
- Juli 2013 : Evaluatie EYOF 2013
- Augustus 2013 : Sport en Gezin
- September 2013 : De 'Open Club'
- Oktober 2013 : Sport- en leesgedrag
- November 2013 : Wensen en behoeften van huidige en potentiële hardlopers
- December 2013 : Sportieve voornemens voor 2014

De resultaten en conclusies zijn per thema weergegeven in Bijlage A.

7. Onderzoek verantwoording

Om inzicht te krijgen in de sportdeelname van de Nederlandse bevolking worden er maandelijks netto minimaal 3000 personen in de leeftijd van 5 t/m 80 jaar benaderd voor het onderzoek. In iedere eerste week van de maand is gevraagd of men in de voorbije maand heeft gesport. Aan sporters is gevraagd welke sporten men heeft beoefend en hoe vaak. Deze vragen zijn gebaseerd op de Richtlijnen Sport Onderzoek (RSO). Daarnaast wordt eens per kwartaal gevraagd naar het beweeggedrag zodat de combinorm kan worden vastgesteld. Ook wordt eens per kwartaal gevraagd of de sport beoefend wordt bij een sportaanbieder of op individuele basis.

Om inzicht te krijgen in de sportdeelname van kinderen van 5 t/m 14 jaar is aan een ouder gevraagd het sportgedrag van zijn of haar kind in te vullen. Vanaf 15 jaar vullen personen het eigen sportgedrag in.

Een weegprocedure zorgt ervoor dat de resultaten van de maandelijks steekproeven representatief zijn voor de doelpopulatie. Het onderzoek wordt uitgevoerd door GfK Intomart op hun online onderzoek panel.

8. Meer informatie

Alle is ook digitaal te vinden onder www.nocnsf.nl/sportdeelnameindex

Contactpersoon:

Kees.sijbesma@nocnsf.nl / +31 6 53 17 86 57

Contactpersoon voor de media

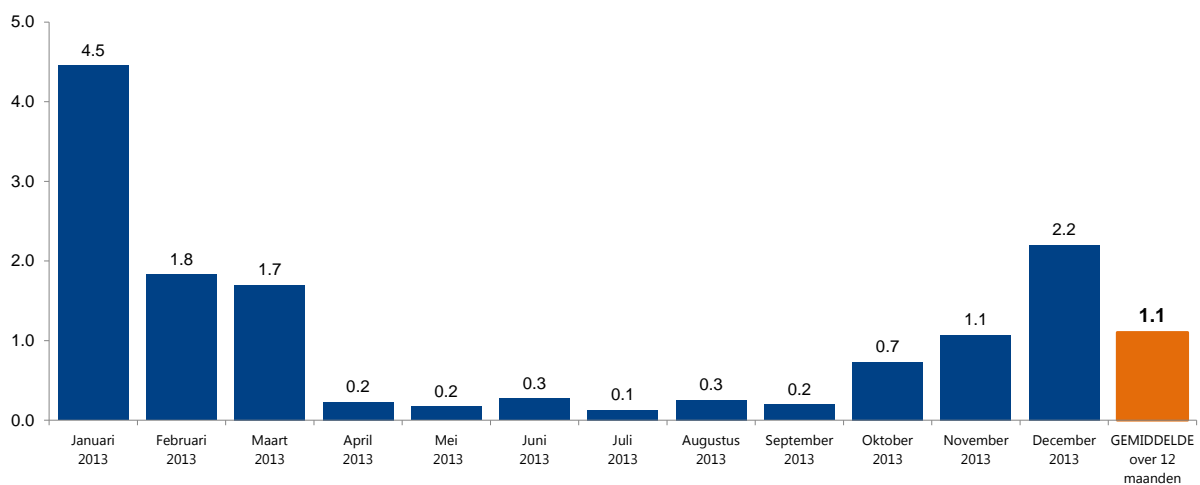
Geert.slot@nocnsf.nl, woordvoerder NOC*NSF / +31 6 515 97 327

Schaatsen op natuurijs

Verdieping januari 2013

Schaatsen is naast een seizoenssport (wintersport) ook een echte gelegenhedssport; pas als de sloten bevroren zijn, trekken Nederlanders hun schaatsen aan. Januari 2013 telde maar liefst 12 ijsdagen*. 5% van de Nederlanders (van 5 t/m 80 jaar) heeft in de maand januari 2013 één keer of vaker geschaatst.

*Grafiek 8: Aandeel dat 1 keer per maand of vaker heeft geschaatst (weergegeven in %)
Basis: Nederlandse bevolking van 5 t/m 80 jaar.*

Van de personen die in januari 2013 heeft geschaatst, heeft 74% op natuurijs geschaatst, 26% op (uitsluitend) kunstijs. Uit het onderzoek blijkt daarnaast dat personen die op natuurijs hebben geschaatst, massaal internet en social media hebben ingezet om een locatie te vinden waar op natuurijs geschaatst kan worden, vrienden uit te nodigen om mee te gaan schaatsen en schaatservaringen (en foto's) te delen.

* Een **ijsdag** is een dag waarop het de hele dag blijft vriezen. Ook de hoogste temperatuur van het hele etmaal ligt op een ijsdag dus onder nul. Normaal (gemiddeld over 1981-2010) telt het KNMI in De Bilt in december twee ijsdagen, in januari drie en februari twee. De winter van 2013 heeft in De Bilt 12 ijsdagen opgeleverd, alle in januari 2013. De 14e januari was de eerste van een opeenvolgende reeks van 12 ijsdagen.

Bron KNMI - <http://www.knmi.nl/cms/content/29990/ijsdagen>

Ziekteverzuim en doktersbezoek in relatie tot sportdeelname

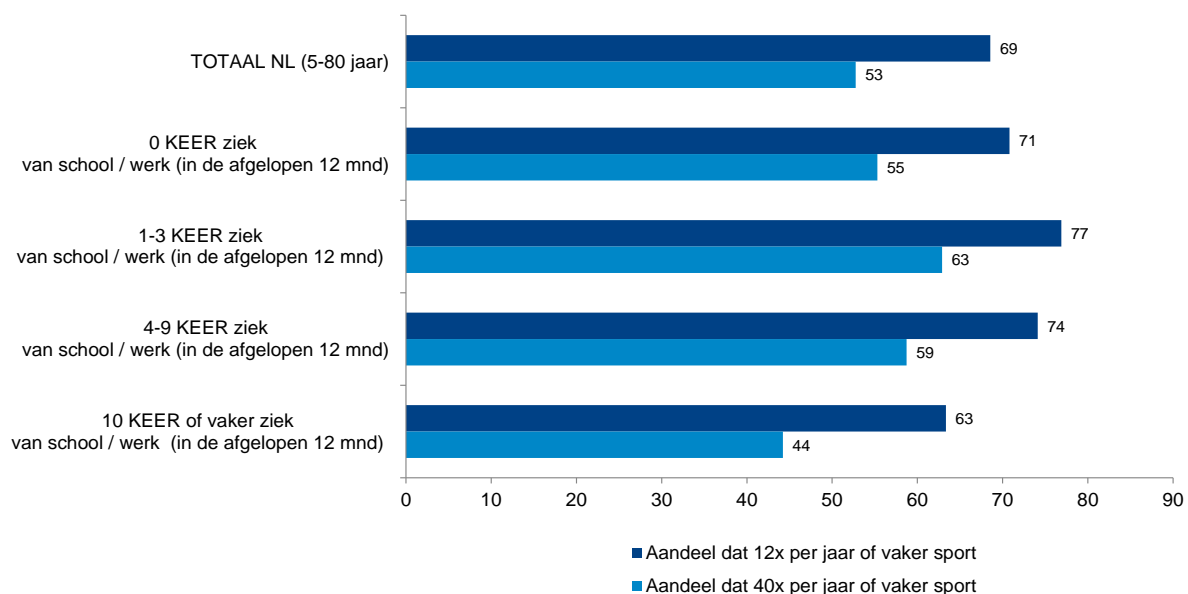
Verdieping februari 2013

De NOC*NSF Sportdeelname Index geeft inzicht in het aantal Nederlanders dat sport. Een persoon wordt als sporter gezien wanneer hij of zij 12 keer per jaar of vaker sport. Tijdens de verdiepende vragen van de februari-meting is gevraagd hoe vaak een persoon in de afgelopen 12 maanden naar een dokter (huisarts, medisch specialist en/of fysiotherapeut) is geweest en hoe vaak iemand zich ziek van school of werk heeft gemeld.

Wanneer het ziekteverzuim en het doktersbezoek gerelateerd wordt met de sportdeelname, dan levert dit de volgende interessante resultaten (verbanden) op:

- De sportparticipatie neemt af, naarmate het ziekteverzuim toeneemt (zie figuur hieronder).
- Personen met minder ziekteverzuim (0x en 1-3 keer) voldoen significant vaker aan de 40 weken norm*
- Personen die vaker ziek zijn, zijn tevens *minder* vaak lid van een sportvereniging.
- Personen die 3 keer of vaker de huisarts bezocht hebben, voldoen minder vaker aan de norm 'minimaal 12x per jaar sporten'.
- Er is een opvallend positief verband tussen de sportdeelname en het bezoek aan de fysiotherapeut. Het zijn juist degene die aan de '12x norm' voldoen ('huidige sporters') die vaker de fysiotherapeut bezoeken.

Grafiek 9: Ziekteverzuim uitgesplitst naar personen die 12x en 40x per jaar of vaker sporten
Basis: Nederlandse bevolking van 5 t/m 80 jaar.

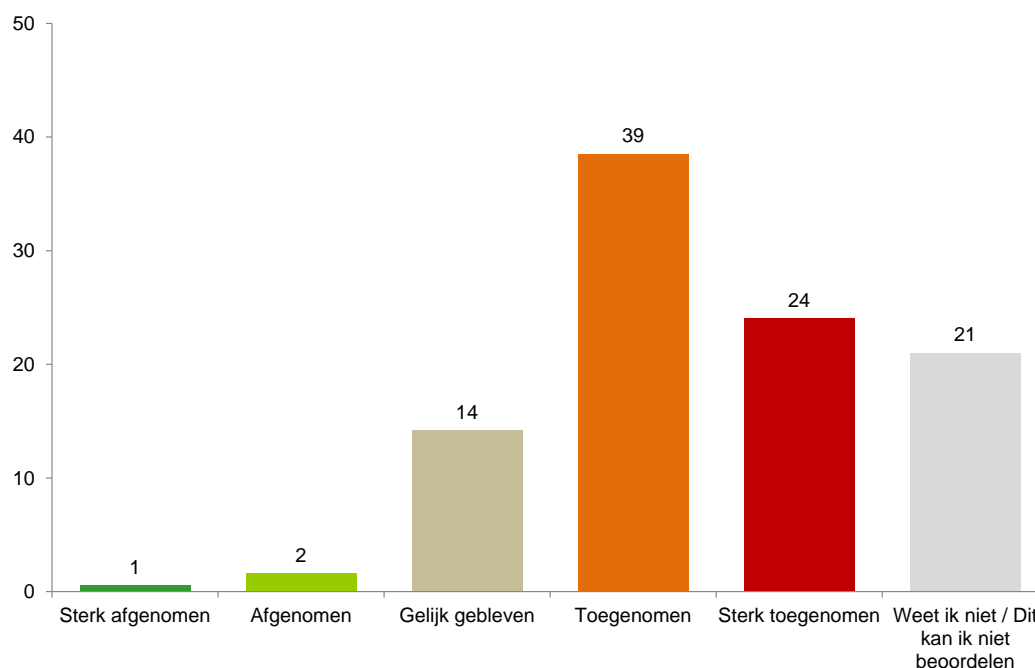
Geweld en agressie in de sport

Verdieping maart 2013

NOC*NSF heeft in samenwerking met de sportbonden en sportverenigingen het actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' opgezet met als doel gewenst gedrag in de sport stimuleren en ongewenst gedrag in en rondom de sport aan te pakken. In het kader van dit actieplan is tijdens de maart-meting van de NOC*NSF Sportdeelname Index een aantal aanvullende vragen gesteld om meer inzicht te krijgen in de 'sociale veiligheid' van het huidige sportklimaat in Nederland.

63% van de Nederlandse bevolking van 15-80 jaar vindt dat het geweld en de agressie in de amateursport in de afgelopen 2 jaar is toegenomen. 17% ervaart geen toename en 21% weet het niet.

*Grafiek 10: Vindt u dat het geweld en de agressie op en om de Nederlandse sportvelden binnen de amateursport in de afgelopen 2 jaar is afgenomen, toegenomen of gelijk gebleven?
Basis: Nederlandse bevolking van 15 t/m 80 jaar (weergegeven in %).*

Van de Nederlanders die vinden dat het geweld en de agressie in de amateursport is toegenomen, geeft 91% aan dat zij hun mening baseren op negatieve berichtgeving in de media. 9% baseert zijn mening op een eigen negatieve ervaring, 18% op een negatieve ervaring van een bekende.

Circa 1 op de 5 volwassenen (21%) is het in enige mate eens (helemaal mee eens of mee eens) met de stelling dat een verdere toename van het geweld en de agressie in de amateursport voor hen zal leiden tot een lagere sportparticipatie.

Het percentage mogelijke 'afhakkers' is onder kinderen nog groter. Van ouders van kinderen van 5-14 jaar geeft 39% aan bij een verdere toename van het geweld in de amateursport in te grijpen ten aanzien van de sportdeelname van hun kind, door te stoppen met sporten of een switch te maken naar een andere sport of andere vrijetijdsbesteding.

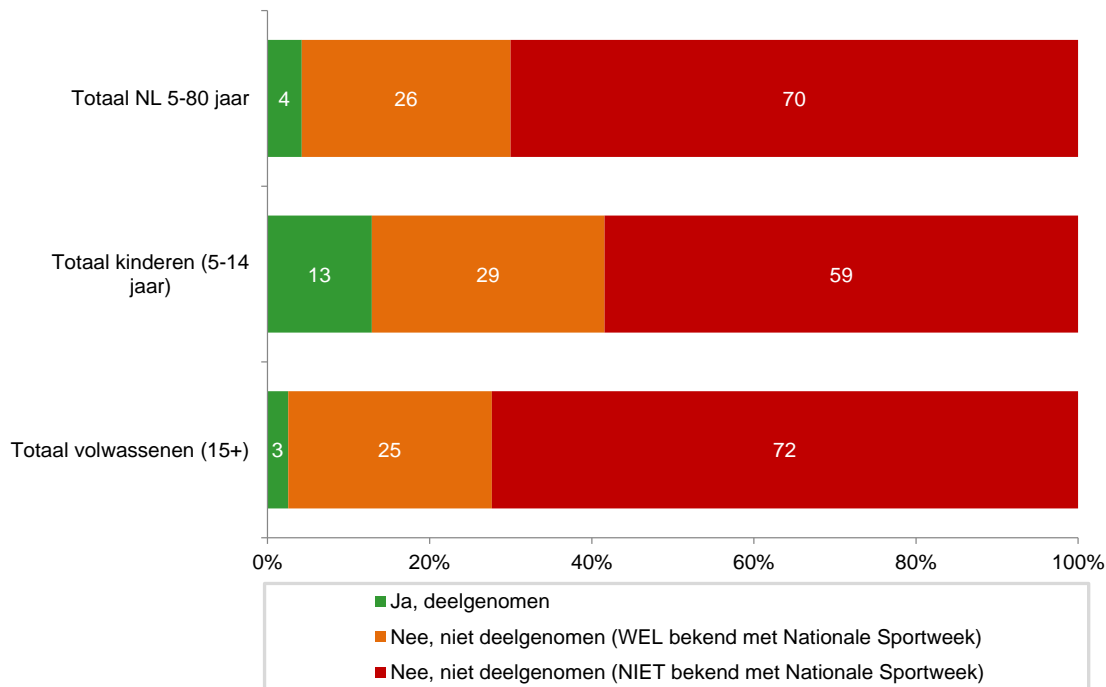

Nationale Sportweek 2013

Verdieping april 2013

De Nationale Sportweek vindt doorgaans in de laatste week van de maand april plaats. De hele week zetten duizenden sportverenigingen, sportclubs, sportbonden, bedrijven, het onderwijs en andere sportaanbieders hun deuren open, organiseren clinics, toernooien en demonstraties. Iedereen, jong en oud, kan deze week kennis maken met (nieuwe) sporten.

Grafiek 11: Bekendheid en gebruik Nationale Sportweek 2013
Basis: Nederlandse bevolking van 5 t/m 80 jaar (weergegeven in %).

30% van de Nederlanders weet dat er jaarlijks een Nationale Sportweek is. 4% van de Nederlanders (van 5 t/m 80 jaar) heeft deelgenomen aan de Nationale Sportweek 2013 van zaterdag 20 t/m zaterdag 27 april. Onder kinderen (13%) ligt de deelname aan de Nationale Sportweek hoger dan onder personen van 15 jaar en ouder (3%).

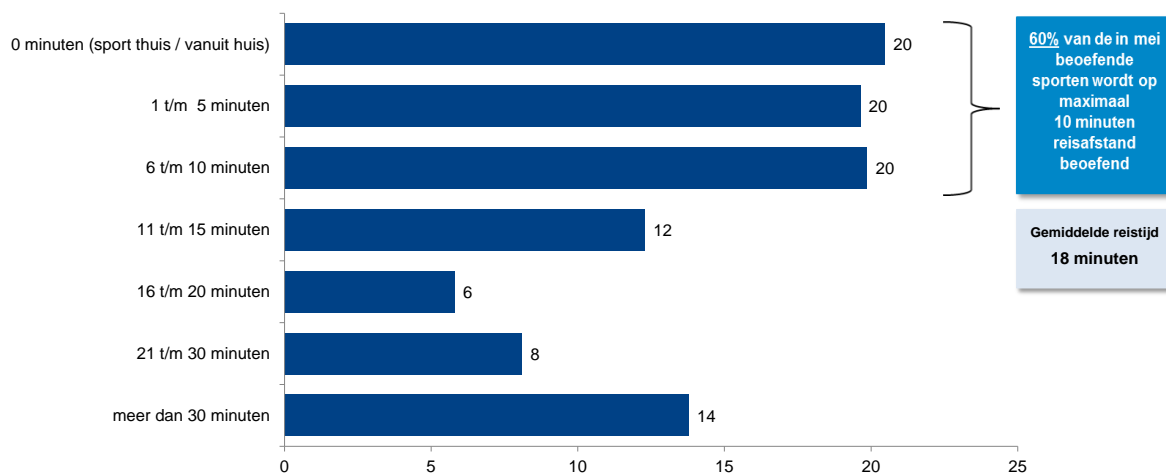
Van alle Nederlanders (5-80 jaar) is 25% het eens met de stelling 'De Nationale Sportweek laat mij / laat mijn kind zien welke sporten je in onze gemeente kan beoefenen'.

Reisafstand tot de sportaccommodatie

Verdieping mei 2013

Bij de maandmeting van mei van de NOC*NSF Sportdeelname Index is aan respondent gevraagd per beoefende sport de reistijd* naar de sportaccommodatie weer te geven. 20% van de beoefende sporten heeft geen reistijd. In dit geval wordt de sport thuis (denk aan een fitness work-out op een zolderkamer) of vanuit huis (denk aan hardlopen) beoefend. 60% van de in mei beoefende sporten wordt op maximaal 10 minuten van de reisafstand beoefend.

*Grafiek 12: Reistijd alle beoefende sporten in mei (alle waarnemingen, weergegeven in %).
Basis: Er zijn in mei 2013 n=2013 personen van 5-80 jaar die één keer of vaker hebben gesport.
Deze personen hebben samen 3833 verschillende sporten beoefend (n=3833 waarnemingen).*

19

De gemiddelde reistijd naar de accommodatie of locatie waar meestal wordt gesport is 18 minuten. Aan respondenten is tevens gevraagd wat zij een acceptabele en een maximale reistijd vinden. De gemiddelde acceptabele reistijd bedraagt 16 minuten. De gemiddelde maximale reistijd bedraagt 23 minuten. De huidige gemiddelde reistijd (18%) is voor de meerderheid van de sporters acceptabel en vormt doorgaans geen belemmering om te sporten.

* Hoe is de reistijd gemeten?

Om de reistijd naar de sportaccommodatie te meten is de volgende vraag voorgelegd:
Hieronder staan nogmaals de sporten die u / uw kind in de maand mei 2013 heeft beoefend.

Geef per sport aan wat de reistijd naar de sportaccommodatie (bijv. sporthal, tennisbaan, fitnesscentrum) of voorziening (park, buurthuis, openbare ruimte/openbare weg) is, waar u deze sport meestal beoefent.

Noteer de reisafstand in minuten (alleen de heenreis) en ga daarbij uit van het vervoermiddel (auto, openbaar vervoer, fiets, te voet) dat u meestal gebruikt. Sport u thuis of vanuit huis, noteer dan '0 minuten'

Bekendheid en evaluatie EYOF 2013

Verdieping juni en juli 2013

Het EYOF is het Europees Jeugd Olympisch Festival, de Europese Jeugd Olympische Spelen. Deze wordt eens in de 2 jaar gehouden. In juli 2013 vond het EYOF in Utrecht plaats. In de aanloop van dit sportevenement was tijdens de verdieping van de NOC*NSF Sportdeelname Index gevraagd in welke mate Nederlanders bekend zijn met dit evenement en van plan waren om het te gaan volgen.

De bekendheid van EYOF Utrecht 2013 was gemeten onder de Nederlandse bevolking van 15 tot 80 jaar en onder de bevolking van Groot Utrecht van 15 tot 80 jaar. De bevolking was zowel voorafgaand (juni) als na afloop (juli) van het evenement gevraagd of zij EYOF Utrecht 2013 kennen.

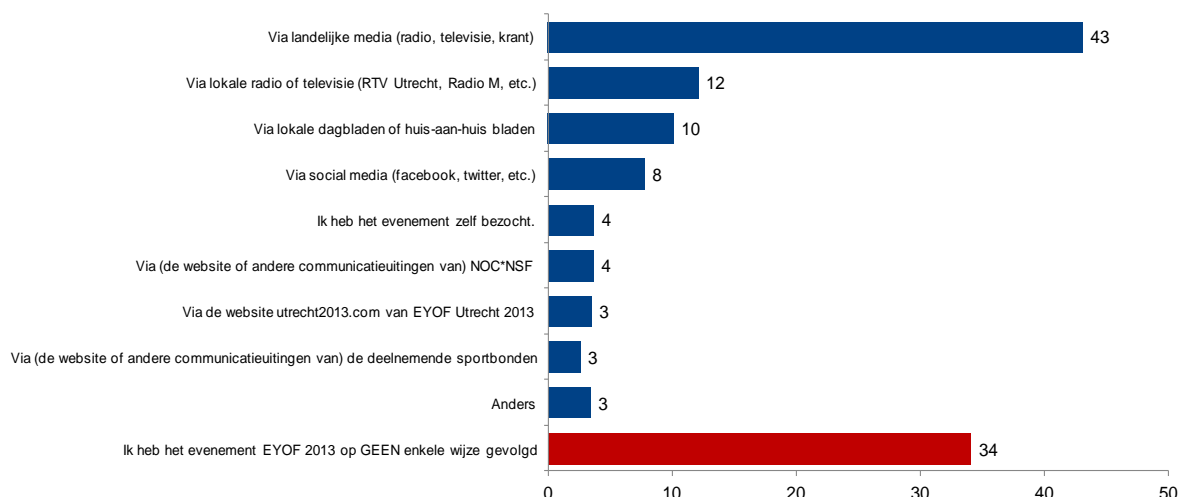
Voorafgaand van het evenement bedroeg de bekendheid onder de Nederlandse bevolking 12 procent. Na afloop kende 27 procent van de inwoners EYOF Utrecht 2013. Doelgroepen die vaker aangeven het evenement te kennen waren mannen, jongeren en hoger opgeleiden.

De bekendheid van EYOF Utrecht 2013 bedroeg onder de inwoners van Groot Utrecht voorafgaand aan het evenement 42 procent. Na afloop kende 66 procent van de inwoners uit Groot Utrecht EYOF Utrecht 2013. Dit percentage lag aanzienlijk hoger dan het percentage van de Nederlandse bevolking dat EYOF Utrecht 2013 na afloop kende.

Voor bijna alle bevolkingsgroepen was de bekendheid van EYOF Utrecht 2013 na afloop van het evenement groter dan vooraf. In beide gevallen waren na afloop van het evenement meer mannen en hogeropgeleiden bekend met EYOF Utrecht 2013 dan vrouwen en laag- en middelbaaropgeleiden.

Het onderdeel van het EYOF Utrecht 2013 dat zowel voorafgaand als na afloop het meest bekend was onder de Nederlandse bevolking, was de openingsceremonie in het stadion. De bekendheid van de openingsceremonie was onder inwoners van Nederland toegenomen van 21 naar 27 procent. Deze proporties hebben betrekking op personen die bekend waren met EYOF Utrecht 2013.

20

Grafiek 13

Het deel van de Nederlandse bevolking dat bekend was met EYOF Utrecht 2013 was voor aanvang van het evenement naast de openingsceremonie (21%) het meest bekend met de Sportdagen (17%). Na afloop van het evenement waren niet de Sportdagen (13%), maar de momenten waarop de wedstrijden hebben plaatsgevonden (16%) het meest bekend naast de openingsceremonie (27%). De bekendheid van de Fakkelestafette was gelijk gebleven (11%).

EYOF Utrecht 2013 was door meer Nederlanders die bekend waren met het evenement gevolgd (66%) dan dat vooraf werd aangegeven (37%). Onder het deel van de Groot Utrechtse bevolking dat bekend was met het evenement, was EYOF Utrecht 2013 aanzienlijk minder gevolgd (17%) dan door hen vooraf werd gemeld (39%). Indien de bekendheid na EYOF Utrecht 2013 (figuur 6.1) voor de inwoners van Nederland en Groot Utrecht werd gecombineerd met de mate van volgen, dan blijkt dat 18 procent van de Nederlanders en 11 procent van de inwoners van Groot Utrecht EYOF Utrecht 2013 heeft gevolgd.

De inwoners van Groot Utrecht die bekend waren met EYOF Utrecht 2013, blijken het evenement met name gevolgd te hebben door er in de krant over te lezen (19% vaak, 43% regelmatig en 23% soms). Vervolgens werd het kijken van een samenvatting op televisie aangegeven als een wijze waarop het evenement vaak (17%) of regelmatig (34%) gevolgd is. Het bezoeken en kijken van wedstrijden via internet/smartphone was de minst voorkomende wijze waarop EYOF Utrecht 2013, door personen die met het evenement bekend waren, gevolgd werd (respectievelijk 2% en 0% vaak; 6% en 6% regelmatig).

Van de personen die bekend waren met EYOF Utrecht 2013, hebben meer ouderen dan jongeren het evenement gevolgd. Ook blijkt dat meer leden van een sportvereniging (25%) het evenement gevolgd hebben dan niet-leden (15%). Daarnaast blijken de inwoners die het evenement gevolgd hebben zelf ook regelmatig te sporten.

BRON: Sportdeelname Index 2013 (NOC*NSF/GFK), bewerking Mulier Instituut.

Sport en Gezin

Verdieping augustus 2013

Binnen Nederlandse gezinnen is er sprake van samenhang als het gaat om sportgedrag, zo blijkt uit de verdiepende de vragen van de NOC*NSF Sportdeelname Index van augustus 2013.

Tijdens het onderzoek is ingezoomd op gezinnen met thuiswonende kinderen, zowel eenoudergezinnen als gezinnen met twee ouders.

Grafiek 14: Samenhang sportgedrag binnen gezinnen met twee ouders

Basis: Alle gezinnen met twee ouders en één of meer thuiswonende kinderen.

	Beide ouders sporten (≥12x pj)	Eén ouder sport wel, de andere ouder niet	Beide ouders sporten niet (0-11x pj)	TOTAAL (alle gezinnen met twee ouders)
Alle kinderen sporten	24%	16%	9%	49%
Deel van de kinderen sport wel en deel van de kinderen sport niet	7%	10%	6%	23%
Geen van de kinderen sport	7%	10%	11%	17%
TOTAAL	37%	36%	27%	100%

22

Wanneer binnen een gezin met twee ouders beide ouders sporten is de kans dat alle kinderen binnen het gezin sporten 65% (24% van 37%). De kans op sportende kinderen is daarmee bij sportende ouders groter dan binnen gezinnen waar beide ouders niet sporten (33%, te weten 9% van de 27%). Als beide ouders niet sporten is de kans dat alle kinderen ook niet sporten met 41% (11% van de 27%) relatief groot.

75% van de respondenten (afkomstig uit gezinnen met thuiswonende kinderen) geeft aan dat sport belangrijk is bij de opvoeding van kinderen. Bij eenderde (34%) van de gezinnen speelt sport een belangrijke rol in het gezinsleven. Ook beschouwt eenderde (33%) het eigen gezin als een 'sportief gezin'. Binnen gezinnen worden relatief vaak dezelfde sporten beoefend (28%) en wordt regelmatig samen gesport (21%).

De 'open club'

Verdieping september 2013

De sportvereniging van de toekomst is een 'open club' waar iedereen (sporters, niet-sporters, buurtgenoten) zich welkom voelt. Het aanbod van de sportvereniging van de toekomst gaat verder dan het aanbieden van de eigen hoofdsport. Tijdens de september-meting van de NOC*NSF Sportdeelname Index is aan Nederlanders gevraagd voor welke activiteiten en/of faciliteiten men in de toekomst een sportvereniging zou willen bezoeken. 2 van de 3 Nederlanders (67% van de 15-80 jarigen) heeft interesse in één of meer van de activiteiten / faciliteiten van de 'open club'.

Grafiek 15: Voor welke van de onderstaande activiteiten en/of faciliteiten zou u in de toekomst een sportvereniging willen bezoeken?

Basis: Nederlanders van 15 t/m 80 jaar (weergegeven in %).

Bijna vier van de tien Nederlanders in de leeftijd van 15-80 jaar (39%) zou bij een sportvereniging gebruik willen maken van fitness, als dit wordt aangeboden. Ruim eenderde (36%) wil op de sportclub een fysiotherapeut bezoeken en 28% zegt bij de club een andere sport te willen doen dan de hoofdsport van die sportvereniging.

Uit het onderzoek blijkt verder dat van de Nederlanders van 15 t/m 80 jaar bijna de helft (49%) minimaal één keer per maand een sportvereniging te bezoeken. 75% doet dit om zelf te sporten. 30% om naar een wedstrijd te kijken.

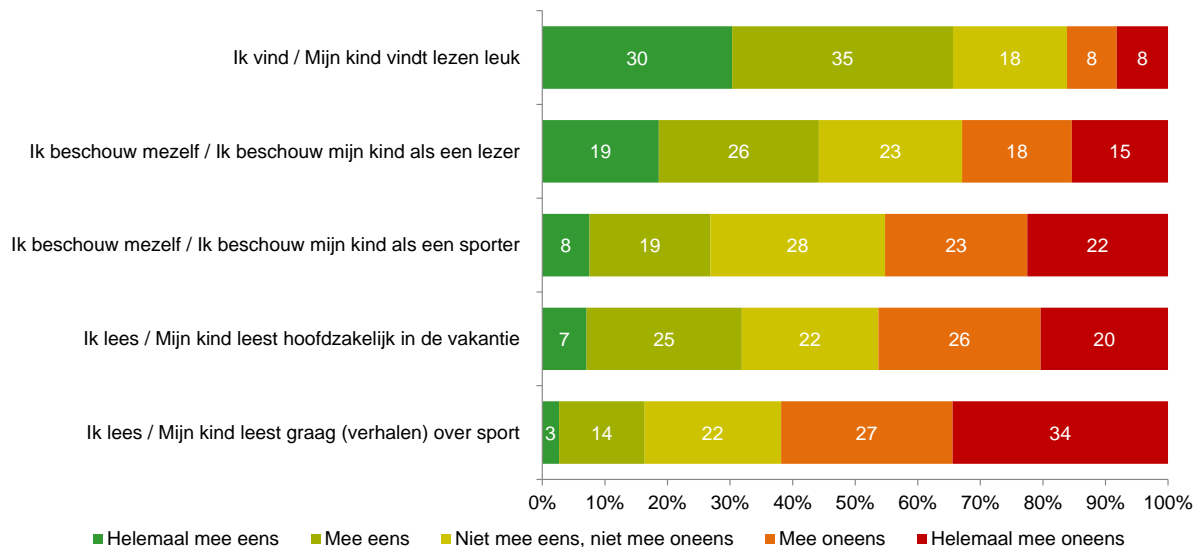
Sport- en leesgedrag

Verdieping oktober 2013

Van de Nederlandse bevolking heeft 80% in de afgelopen 12 maanden (ter ontspanning) boeken gelezen; 20% leest niet. De meerderheid leest 1 tot 10 boeken per jaar. Tijdens de oktober-meting van de NOC*NSF Sportdeelname Index is gevraagd of respondenten zichzelf (of hun kind) als sporter en/of als lezer beschouwen.

Grafiek 16: In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: Nederlanders van 5 t/m 80 jaar (weergegeven in %).

45% van de Nederlanders (van 5 t/m 80 jaar) beschouwt zichzelf (of zijn of haar kind) als lezer. Met 27% is het aandeel dat zichzelf of zijn of haar kind als sporter beschouwt lager. 11% van de Nederlanders beschouwt zichzelf (of zijn of haar kind) zowel een lezer als een sporter. Er is geen samenhang tussen sportgedrag (het aantal keer dat men sport op jaarbasis) en leesgedrag (het aantal boeken dat men ter ontspanning op jaarbasis leest).

In oktober vond de Kinderboekenweek plaats. Tijdens de Kinderboekenweek werd in de Nederlandse bibliotheken aan nieuwe en bestaande leden het sportboekje *'Klaar voor de start! Boeken scoren met sporthelden'* cadeau gegeven. 6% van de ouders geeft aan dat hun kind (5-14 jaar) het boek heeft ontvangen. Hiervan geeft de helft (3%) aan dat het kind het boekje ook heeft gelezen.

'Klaar voor de start! Boeken scoren met sporthelden'

In dit boekje vertellen topsporters over hun favoriete boeken toen ze nog jong waren maar natuurlijk ook van alles over hun sportbeleving op die leeftijd. Ook waren er tips over hoe kinderen zelf een sport kunnen ontdekken die ze leuk vinden. Het boekje sluit af met een mooi verhaal van Jan Paul Schutten over de Olympische waarden: excelleren, respect en vriendschap

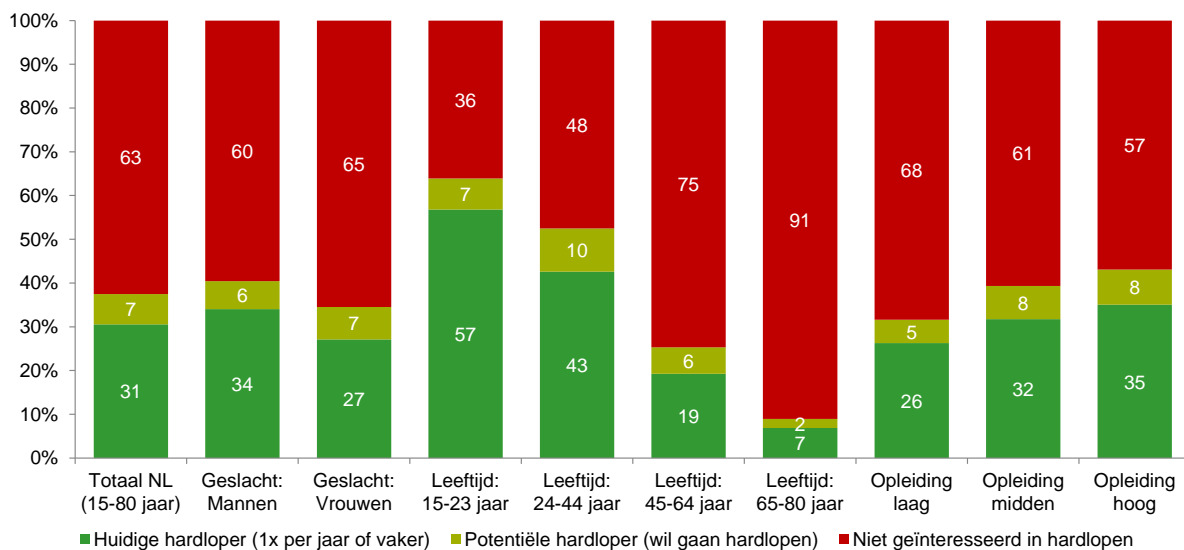

Wensen en behoeften van huidige en potentiële hardlopers

Verdieping november 2013

31% van de Nederlanders van 15 t/m 80 jaar heeft in de afgelopen 12 maanden aan hardlopen gedaan (1x per jaar of vaker). 7% van de Nederlandse bevolking heeft interesse om te gaan hardlopen en is daarmee een potentiële hardloper. 63% van de Nederlanders is niet geïnteresseerd in hardlopen, zo blijkt uit de verdiepende vragen van de november-meting van de NOC*NSF Sportparticipatie Index. Vooral in de leeftijdsgroep 24-44 jaar bevinden zich relatief veel potentiële hardlopers.

*Grafiek 17: Huidige en potentiële hardlopers naar achtergrondkenmerken
Basis: Nederlanders van 15 t/m 80 jaar (weergegeven in %).*

Huidige en potentiële hardlopers willen bij voorkeur één keer per week of vaker hardlopen. Men loopt het liefst vanuit huis hard. 22% van de personen die hardlopen (1x per jaar of vaker en willen blijven hardlopen) loopt hard onder begeleiding. 4 van de 5 huidige hardlopers die nog niet onder begeleiding hardlopen willen dit in de toekomst ook niet. Van de potentiële hardlopers geeft 32% aan in de toekomst onder begeleiding hard te willen lopen.

Van de huidige hardlopers neemt 40% zijn smartphone mee tijdens het hardlopen. Daarnaast geeft 23% van de huidige hardlopers aan de resultaten (data) van hun hardloepsessies (bijvoorbeeld via de smartphone) te bekijken. Van alle huidige en potentiële hardlopers heeft 53% interesse in het bekijken van dergelijke data (denk hierbij aan informatie over de afgelegde kilometers, de afgelegde route via GPS tracking en de gemiddelde snelheid / kilometertijden).

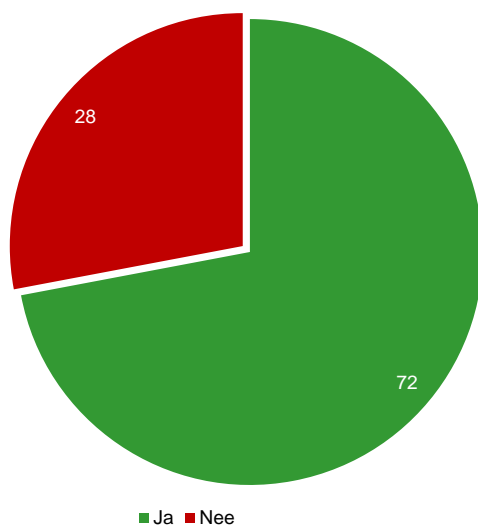
Meer dan de helft van de huidige hardlopers (56%) en potentiële hardlopers (62%) heeft interesse in een veilige en verlichte natuurlijke route. Vooral vrouwen vinden dit een aansprekend concept.

Sportieve voornemens voor 2014

Verdieping december 2013

Van de Nederlandse bevolking in de leeftijd van 15-80 jaar geeft 72% aan van plan te zijn te gaan of te blijven sporten in 2014. Dit komt overeen met ruim 9,2 miljoen personen. Dat zijn er zo'n 900.000 meer dan het aantal dat aangeeft in 2013 te hebben gesport. Dat percentage staat op 65%. De resultaten van de december-meting van de NOC*NSF Sportdeelname Index (waarvan het veldwerk begin januari 2014 plaatsvond) laten zien dat er voor sportaanbieders in 2014 een reële kans is op ledengroei.

Grafiek 18: Heeft u het voornemen om in 2014 te gaan / te blijven?
Basis: Nederlanders van 15 t/m 80 jaar (weergegeven in %).

Percentage 'JA'		
Geslacht	Man	75%
	Vrouw	69%
Leeftijd	15 - 23 jaar	85%
	24 - 44 jaar	77%
	45 - 64 jaar	67%
	65 - 80 jaar	61%
Opleiding	Laag	63%
	Midden	75%
	Hoog	80%
Totaal NL		72%

Personen in de leeftijd van 15 t/m 44 jaar, mannen en mensen met een hoge of middelbare opleiding hebben gemiddeld vaker 'sportieve' goede voornemens. Uit de verdiepende vragen van de december-meting blijkt verder dat van de personen van 15-80 jaar die aangeven de afgelopen 12 maanden niet of weinig te hebben gesport (minder dan 12 keer per jaar), 61% aangeeft in 2014 te gaan sporten of dit te blijven doen.

De meeste Nederlanders van 15-80 jaar doen aan sport om conditie, kracht en/of lenigheid op te bouwen of te behouden (68%). Andere veel genoemde redenen om te sporten zijn ontspanning (61%), om af te vallen of op gewicht te blijven (47%) of vanwege de gezondheid (46%). Fitness wordt het vaakst genoemd (26%) als sport waarin men is geïnteresseerd. Ook hardlopen, wandelen, zwemmen en fietsen zijn in trek.

Bijlage B. De Index berekening en berekening

Grondslag: de Sportersmonitor

NOC*NSF doet gedurende de Sportagenda 2016 regelmatig en consequent onderzoek naar de motieven en drijfveren van de Nederlanders om te gaan sporten en bewegen. De SportAanbiedersMonitor (panel van 1.400 sportverenigingen) en de Sportersmonitor 2012 zijn voor NOC*NSF de terugkerende kernonderzoeken. Beide zijn uitgebreide panelonderzoeken. Voor de Sportersmonitor wordt een panel van n=4.500 representatief voor Nederland 5-80 jaar bevroegd. De Sportersmonitor heeft voor NOC*NSF een uitvoerige '0-meting' opgeleverd. (december 2012).

Maandmeting

In 2013 is ingezet op een maandelijkse meting via een panel van n=3.000 dat leidt tot een maandelijkse rapportage over de voortgang van de sportparticipatie en sportfrequentie door heel Nederland. NOC*NSF en haar partner in sport Achmea meten via hetzelfde panel hoe het gaat met de schoolgaande kinderen tot 18 jaar.

Per kwartaal wordt deze maandmeting aangevuld met de meting van de combinorm (voldoen aan de Fitnorm of de Nederlandse Norm Gezond Bewegen). Daarnaast wordt eens per kwartaal gemeten of de Nederlander sport bij een sportaanbieder, met als achterliggende ambitie het aantal Nederlanders dat deelneemt aan competities en wedstrijden met 10% te verhogen.

Dankzij verder inzicht in sport- en beweeggedrag van de Nederlanders kunnen de sportbonden en NOC*NSF steeds marktgerichter werken om sport zodanig aan te bieden dat meer mensen, vaker, actief sporten voor een langere periode van hun leven. Dit betekent voor de leden van NOC*NSF tevens kansen op behoud, groei en binding door aanbod en promotie die duidelijk zijn afgestemd op bewuste gekozen leeftijdsegmenten in combinatie met gedragsaspecten. Zie voorts

<http://www.nocnsf.nl/sportersmonitor>

27

De berekening van de NOC*NSF Sportdeelname Index en Achmea Sport Index ≤18

NOC*NSF Sportdeelname Index is een geïndiceerd en samengesteld getal waarmee de omvang van de sportdeelname in Nederland wordt weergegeven. De basis van 100 komt overeen met het gemiddelde over 2013, het eerste jaar van de Sportagenda 2016. De gewenste structurele stijging van de NOC*NSF Sportdeelname Index over de komende jaren is de getalsmatige weergave van de ambitie om meer mensen, vaker en actiever te laten sporten over een langere periode in hun leven.

De NOC*NSF Sportdeelname Index is een gewogen en geïndiceerde combinatie van de volgende metingen:

- A. % Nederlanders die $\geq 1x$ per maand sporten
- B. % Nederlanders die $\geq 4x$ per maand sporten
- C. % Nederlanders die voldoet aan combinorm
- D. % Nederlanders die sport bij een sportaanbieder *vereniging en / of commerciële sportschool)
- E. % Nederlanders via club of bond is aangesloten bij NOCNSF (KISS)
- F. Het gemiddeld aantal keer dat de sporters gesport hebben

Alle categorieën (A t/m F) krijgen een zwaarte mee via de volgende wegingsfactoren.

- A. 0,17
- B. 0,43
- C. 0,09
- D. 0,09
- E. 0,09
- F. 0,15

Om tot het geïndiceerde getal te komen wordt na weging de maanduitkomst geïndiceerd tov van het gemiddelde van 2013. Het gemiddelde van 2013 wordt dus op 100 gesteld. Dit doen wij omdat 2013 het eerste uitvoeringsjaar van de Sportagenda 2016 is. We willen de ontwikkeling van de sportdeelname van de komende jaren daarom ook bewust afzetten ten opzichte van 2016.

Om de NOC*NSF Sport deelname Index voldoende te laten fluctueren wordt het geïndiceerde getal opgerekt door de streefcijfers van 2016 na weging gelijk te zetten aan 200. Dit betekent dat als de NOC*NSF Sport deelname Index de uitkomst 200 heeft dat dan alle streefcijfers behaald zijn.

In formule:

$$\text{NOC*NSF Sport deelname Index} = 100 + (\text{uitkomst maand } x / \text{uitkomst gem. 2013}) * S$$
$$\text{Schalingsfactor, } S = (200 - 100) / (\text{ambitie 2016} - \text{gem.2013})$$

Aanvullende opmerkingen over de categorieën:

- A. Meten we sinds 1-1-13 maandelijks en hebben we referentie getallen en metingen over tientallen jaren terug vanuit alle onderzoeken gebaseerd op RSO.
- B. Meten we sinds 1-1-13 maandelijks en is sinds 'we winnen veel met sport' ons uithangbord wat we gaan aanhalen in persberichten, zowel in percentage als absolute aantallen
- C. Wordt vanaf 1-1-14 eens per kwartaal meten en zit in elke sportersmonitor. Laatste actuele cijfer dateert van jan '14 en is vergelijkbaar met cijfer in Sportersmonitor nov '12.
- D. Gaan we vanaf 1-2-14 eens per maand meten en zit in elke sportersmonitor. Laatste actuele cijfer dateert dus van nov '12.
- E. Is het ledenpercentage cijfer in Kennis Informatie Systeem Sport (KISS). Nadeel is dat dit t-1 loopt en we nu dus het cijfer hebben van 2013. Update is steeds per augustus. Ambitie is om dit steeds meer real time te laten zijn richting 2016.
- F. Mooi aanvullend cijfer wat echt wat zegt over de frequentie en daardoor dicht bij ons ligt.

